

عنوان مقاله:

مطالعه تاثیر دزهای مختلف اشعه گاما بر تنوع صفات زراعی سه رقم کنجد (L. sesamum indicum).

محل انتشار:

اولین کنگره علمی پژوهشی توسعه و ترویج علوم کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

خشیار شافزند - دانشجوی کارشناسی ارشد گروه اصلاح نباتات دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

سید کمال کاظمی تبار - عضو هیئت علمی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی مازندران

خلاصه مقاله:

افزایش تنوع ژنتیکی از اهداف اولیه و اساسی در اصلاح نباتات میباشد. چون این مهم نیاز اصلی اصلاح نباتات در انتخاب صفات مفید و بهبود محصول است. این تنوع بطور معمول در طبیعت اتفاق میافتد، ولی درصد رخ داد آن بسیار کوچک است و اگر بخواهیم از این تنوع در حصول صفات مفید استفاده نماییم درصد این رخداد کمتر هم می شود. تنوع ژنتیکی طبیعی بطور مستقیم برای ارزیابی یا انتخاب صفات مورد نظر در یک گیاه توسط هیبریداسیون یا بک کراس انجام می گیرد. القاء جهش روشی برای تنوع ژنتیکی میباشد که همراه با انتخاب، نو ترکیبی و یا ترکیبی از این دو در اصلاح گیاهان مورد استفاده قرار میگیرد. گرچه در این روش هیچگونه کنترولی روی هدف جهش ایجاد شده نداریم و بیشتر جهشها در ایجاد صفات نامطلوب رخ میدهند. هدف از انجام این تحقیق بررسی دزهای سه واریته M1 مختلف اشعه گاما (۱۵۰ ، ۲۰۰ ، ۲۵۰ ، ۳۰۰ ، ۳۵۰ و دز صفر به عنوان شاهد) بر خصوصیات مورفولوژیکی در نسل یکتا، التان و ورامین میباشد. بررسیهای آماری داده ها از مزرعه دلالت دارد بر بیشترین تنوع گروهی در کلاستر التان با پنج گروه و کمترین در کلاستر ورامین با سه گروه تنوع که گویای تاثیر بیشتر اشعه بر روی رقم التان است. در جدول ضریب تنوع و میانگین، رقم التان بیشترین خطای معیار میانگین در تعداد کپسول با ۹۵ / ۸ دیده می شود که این بیشترین در ضریب تغییرات آن با ۷۵۷ / ۸۱ نیز مشهود است. این موضوع اثر اشعه را بر روی صفت تعداد کپسول و ایجاد تنوع بیشتر در این صفت نشان میدهد. مطابق داده های جدول کمترین خطای معیار میانگین ها مربوط به عرض کپسول با ۴۷ / ۰ می باشد و کمترین ضریب تغییرات مربوط به ارتفاع بوته ها با ۲۱۳ / ۱۶ است. بیشترین دامنه تغییرات را تعداد کپسول در بوته با ۱۵۵ و کمترین را عرض کپسول با ۷۶ / ۰ بخود اختصاص داده است. این ارقام نشان دهنده اثر اشعه در جزء صفت تعداد کپسول است که در کل میتواند به بالا بردن محصول کنجد موثر باشد. البته این تنوع و فاصله با میانگین ارتفاع بوته و عرض کپسول در جامعه در حداقل هستند

کلمات کلیدی:

کنجد، اشعه گاما، دز، صفات زراعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/521764>

